

บทที่ 3 ระเบียบและวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินต่อระบบการควบคุมภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้แบบสอบถามแบบตอบด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ต่อระบบการควบคุมภายใน ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

- 3.1 ขอบเขตการศึกษา ได้แก่ ขอบเขตเนื้อหา ขอบเขตประชากร
- 3.2 วิธีการศึกษา ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 สถานที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล
- 3.4 ระยะเวลาในการศึกษา

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรด้านบัญชีและการเงิน ส่วนกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ต่อระบบการควบคุมภายใน ทั้งห้าองค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล เนื้อหาประกอบด้วยการวัดความคิดเห็นของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินส่วนกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ต่อระบบการควบคุมภายใน และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลกับความคิดเห็นต่อระบบการควบคุมภายใน โดยเป็นการวัดในห้าองค์ประกอบของระบบการควบคุมภายใน

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ บุคลากรด้านบัญชีและการเงินส่วนกลางของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 มหาวิทยาลัย ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวน 53คน(มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554: ออนไลน์)
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 11 คน(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, 2554: ออนไลน์)
3. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 29คน(มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2554: ออนไลน์)
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 11 คน(มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2554: ออนไลน์)
5. มหาวิทยาลัยพายัพ จำนวน 21 คน(มหาวิทยาลัยพายัพ, 2554: ออนไลน์)
6. มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ จำนวน10 คน(มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่, 2554: ออนไลน์)
7. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จำนวน 6คน(มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 2554: ออนไลน์)

รวมทั้งสิ้น 141 คน ทั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 104 คน จากประชากร 141 คน โดยใช้สูตร Taro Yamane (สุธรรม รัตนโชติ, 2551: 101)และกำหนดขนาดตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มตามสัดส่วนของประชากร กำหนดระดับความผิดพลาดของการสุ่มตัวอย่าง 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด คือ 141 คน
	e	=	ระดับความผิดพลาดของการสุ่มตัวอย่าง 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้} \\ n &= \frac{141}{1 + 141 \times (0.05)^2} \\ &= 104 \text{ คน} \end{aligned}$$

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของสถาบันอุดมศึกษาสังกัด คณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ตามกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษา	จำนวนประชากร (n = 141)	จำนวนตัวอย่าง
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	53	40
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	29	21
มหาวิทยาลัยพายัพ	21	16
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	11	8
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	11	8
มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่	10	7
มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น	6	4
รวม	141	104

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามที่พัฒนามาจากแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทำการสอบถามจากบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 104 คน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และความคิดเห็นของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ต่อระบบการควบคุมภายใน

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วิชาการ ระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO เพื่อเป็นแนวทางในการประเมิน และปรับปรุงระบบการควบคุมภายในด้านบัญชีและการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นมาจากแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งแสดงไว้ในแนวทางการจัดวางระบบการควบคุมภายใน และการประเมินผลการควบคุมภายใน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2552) ซึ่งแยกเป็นห้าองค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผลโดยปรับข้อความปัจจัยย่อยในแต่ละองค์ประกอบให้เป็นลักษณะทั่วไป เพื่อให้บุคลากรทุกระดับตำแหน่ง ทุกหน่วยงานสามารถให้ความคิดเห็นได้ โดยแบ่งเป็นสามส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ต่อระบบการควบคุมภายใน ทั้งห้าองค์ประกอบของระบบการควบคุมภายใน คือ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและประเมินผล

แบบสอบถามวัดความคิดเห็นของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ต่อระบบการควบคุมภายในใช้เทคนิคการวัดทัศนคติของ Likert โดยทำการแบ่งทัศนคติหรือความคิดเห็นออกเป็นห้าช่วงเท่าๆ กัน (สิน พันธุ์พินิจ, 2549: 153) โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนเป็นห้าระดับ ดังนี้เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจะนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical package for Social Science) ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. บันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงโปรแกรมสำเร็จรูป

ส่วนที่ 1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ในการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคการวัดทัศนคติของ Likert (ลิน พันธุ์พินิจ, 2549: 153) แบ่งออกเป็นห้าระดับ เรียงตามระดับความคิดเห็นต่อระบบการควบคุมภายใน มีดังนี้

ระดับคะแนน	ความคิดเห็น
5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	เห็นด้วย
3	ไม่แน่ใจ
2	ไม่เห็นด้วย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นในการสอบถามจะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมายระดับความคิดเห็น
4.21 – 5.00	หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41 – 4.20	หมายถึง เห็นด้วย
2.61 – 3.40	หมายถึง ไม่แน่ใจ
1.81 – 2.60	หมายถึง ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.80	หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.2.4 สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง และระยะเวลาการปฏิบัติงานสถิติที่นำมาใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้อธิบายความคิดเห็นของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ต่อระบบการควบคุมภายใน สถิติที่นำมาใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบุคลากรด้านบัญชีและการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ต่อระบบการควบคุมภายในทั้งห้าองค์ประกอบตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่นำมาใช้ได้แก่ Independent-Samples t-test สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Analysis of Variance: ANOVA) สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง และระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อระบบการควบคุมภายในทั้งห้าองค์ประกอบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลเป็นรายคู่

3.3 สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ใช้ในการค้นคว้าเอกสารบทความทางวิชาการ หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจะดำเนินการที่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

3.4 ระยะเวลาในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น สร้างแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล และจัดทำและนำเสนอรายงาน โดยใช้เวลารวมทั้งสิ้นห้าเดือน คือ พฤษภาคม 2554 – กันยายน 2554